

sko igro »Krivoprišnik«, sestanke s skiptičnimi predavanji, vsako nedeljo predpoldne posluje društvena knjižnica in čitalnica, kjer si člani izposojujejo dobre knjige; ustanovili smo društveni pevski zbor, ki bo prvič nastopil na Miklavžev večer. Vse to delo stane žrtve, prečutih večerov, ki pa se vseeno končajo z veselo Slomškovo pesmijo »Zdaj smo delo dokončali, bi tudi sladko spali.« Prosvetno delo za ljudstvo! Vabimo vse poštene fante in dekleta, da se pridružijo našim vrstam, postanejo člani Prosvetnega društva — vsako nedeljo se lahko prijavijo v društveni knjižnici v Katoliškem domu — se udeležujejo sestankov in prireditev. Bog živi!

Pišce. Kakor se čuje, se pripravlja Katoliško prosvetno društvo na letni občni zbor, ki bo menda zadnja nedeljo v novembru, in na proslavo 15letnice Krekove smrti ter na predstavo izvirne ljudske igre »Guzaja«. Ta mož je itak znan domačinom in okolčanom iz časov, ko je v naši najožji bližini uganjal svoja grozodejstva. Podla igra je povest z istim naslovom, ki je nedavno izhajala v našem »Slovenskem gospodarju«, kar je bralcem tega lista itak dobro znano. V kratkem sporočimo o teh prireditvah kaj več.

Goba smeha.

Prav posebej povemo, da ta zgodba ni nikakršna novodobna pravljica, in da je posneta po resnem znanstvenem poročilu.

Prav zares vzbuja danes pozornost, če se ljudje smejejo. Glasen in prisrčen smeh pač ne spada v turobno razpoloženje sedanje gospodarske krize. Zato so tudi na Japonskem resni in zamišljeni obrazi v veliki večini. Japonci se sploh ne zna glasno smejati. On se le smehlja in heheta sam zase. Pa so pred kratkim odkrili v bližini mesta Tokio vasico, ki je čez noč postala znana po vsej državi. Vaščani so se namreč smejali po ves dan in smejali tako glasno, da je postalo pozorno nanje celo oko postave. Ker je Japonska moderna in po evropskem načinu obvladana država, so se visoki oblastni-

ki čudili, zakaj se vsa vas zvestih državljanov že nekaj tednov neprestano samo smeje, smeje. Čudno se je vsem zdelo zlasti zato, ker vaščani za smeh niso imeli niti najmanjšega razloga.

Ker je, kakor smo že omenili, Japonska napredna država, je višja oblast poslala v vas posebno komisijo, ki naj bi preiskala neznane razloge za smeh. Komisija je prišla v vas, uradni gospodje so kazali resne obraze in začeli so preiskovati čudoviti smeh. Tri dni niso dali nobenega glasu od sebe, četrti dan pa so klicali iz Tokia po telefonu predsednika komisije in hoteli od nje ga zvedeti poročilo. Predsednik je prišel na telefon in ko ga je uradnik v Tokiu pozval, naj poroča, se je predsednik začel tako glasno in prisrčno smejati v telefon, da je bil uradnik v Tokiu prepričan, da ima opravka s čarovnijo. Hitro so poklicali vso znorelo komisijo nazaj v Tokio, vas pa se je smejala naprej.

Ker torej uradni oblasti ni uspelo, da bi prodrli v skrivnost smejoče se vasi, se je lotila zadeve akademija znanosti v Tokiu. Prodrlo je namreč prepričanje, da se vaščani čudovite vasi gotovo ne smejejo le zato, ker se jim tako dobro godi v današnjih težkih okoliščinah. Zato so poslali vseučilišnega profesorja Matsuro v vas in ga naprosili, naj skuša dognati, kaj povzroča smeh vaščanov. Osem dni je bival profesor v vasi in je bil še vedno resen. Deveti dan pa je pri obedu jedel jako dobro in okusno solato iz gob. Te gobe so bile v vasi najbolj priljubljena jed. Komaj je pospravil prve grizljave solate, se je že začel hehetati, kar gotovo ni bilo lepo in ni pristojalo tako resnemu znanstveniku. Ko je pa pojedel še več solate, se je začel režati tako, da so celo kmetje, ki so ga poslušali, začeli zmagovati z glavo. Ko se je profesor končno nasmejal, pa se je hitro spravil s svedrom znanosti nad ta smeh. Kmalu je ugotovil sledeče:

V bližini vasi je na prav mnogih mestih rasla posebna vrsta gob, ki je

vplivala zaužita na človekovo živčevje tako, da se je zdel človeku ves svet lepši in prijetnejši. Če je človek zaužil nekoliko večjo množino teh gob, se je moral smejati kar celih 24 ur.

Profesor Matsura je objavil sedaj stvarno znanstveno razpravo o tej gobi smeha. Goba, ki jo zaužije človek, začne delovati že po nekaj minutah. Če pa zaužije človek prevelike množine, ga pa napadejo celo krči, ki vkljub temu, da so krči smeha, niso več prijetni. Ameriška kemična industrija se je za to gobo že začela zanimati, kar za sedanje razmere, v katerih najbrže nobenemu Američanu ni mnogo do smeha, ni nič čudnega.

Razbor pri Slovenjgradcu. Zopet nas je obiskal g. sreski kmetijski referent Wernig, ki je imel dne 13. t. m. kmetijsko predavanje. Dal nam je lepe nauke in koristna navodila, za katera smo mu hvaležni. Kljub dobri volji, ki jo imamo Razborčani, smo vsled večletne suše in pomanjkanja krme in slabe živalske cene v zelo težkem položaju. Kmetje koljejo doma, toda denarja ni. Drugod se čita o brezposelnosti, pri nas pa je pomanjkanje delavskih moči. Marsikateri kmet bi si še rad uredil kaj potrebnega pri svojem posestvu, si napravil gnojišče in popravil poslopje itd. Pa kako, ko je kriza, slaba letina in pomanjkanje denarja! — Dne 29. m. m. se je jako nevarno vsekati s sekuro v levo koleno F. Knez, ko je delal cokla. Zdravi se v slovenjski bolnici. Ima skrbeti za ženo in za šest otrok. Bog mu daj skorajšnje ozdravljenje!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Velika žalost je zadela starše edine hčerke Mimike Zaletinger na Malni, katera je po daljši in mučni bolezni dne 11. t. m. izdahnila svojo blago dušo, stara komaj nekaj čez 14 let. Upamo, da se njena duša že veseli v nebeških višavah, žalujočim staršem pa naše sožalje!

Zgornja Poljskava. Dne 18. novembra je slavlil v ožjem družinskem krogu 90letnico svojega

Na veliko nevoljo je zagledal štiri berače, ki so jima sledili, sami starci, sključeni in umazani, ena ženska in trije moški. Njih obleka je bila razcapana, bili so od starosti onemogli ljudje, ki so jedva premikali noge.

Ko sta bifa nekoliko ven iz vasi, so pričeli nesrečniki kričati in tožiti svoje gorje.

»Svetniški mož, vendar si prišel! Prosili smo Allaha, da bi se že skoraj prikazal. Allah te nam pošilja, da nam pomagaš iz največje bede.«

Mohamed se je žuril — reveži so ga že čisto oskubli — korecal je par korakov pred svetnikom, ki mu ni mogel tako naglo slediti. Pa vendarle je moral postati. Modri je zaklical:

»Mohamed! Ne morem poslušati teh obupnih klicov. Allah bi se razsrdil nad nama, ako bi zavrnila sirote. Zelo potrebujeva sedaj Allahovega varstva.«

Kaj mu je preostalo drugega, kakor da je počakal s svetnikom, dokler ju niso dohiteli razcapani berači. Mohamed je le opazil, da so imeli še prav krepke roke, pa le noge, ovite s capjem,

so odrekale službo. Bili so res živa slika človeške bede in gorja.

»Mohamed, razdeli med nje 5000 rupij!«

Duhovnik se je hotel ustavljati, ko vendar mora pridržati nekaj denarja, če bosta srečala še več beračev.

»Ne, podari jim vse! Rabili bodo. Nobeden nam več ne sledi. Ako se vrneva, lahko rečeva, da nimava ničesar več, pač pa bova kmalu zopet prišla. Na ta način se iznebiva vseh nadlegovanj in Allah nama bo naklonjen.«

Mohamed je storil, kakor mu je bilo zapovedano. V znamenje, da je povelje izpolnil natančno, je iztresel mošnjo in jo obrnil narobe. K sreči sta že imela vse vozne karte, sicer bi bil Mohamed izmetel še denar za vožnjo, da bi omeščal Allaha. Ni imel pri sebi nobenih dragocenosti, izvzemši one tri čudežno ustvarjene zlate koščke, in teh pa ni maral izdati.

»Allah bodi zahvaljen«, je stokal modri, »da sva se le rešila beračev. Pri poslu, ki se ga bova lotila sedaj, ne rabiva nobenih prič.«

Dalje sledi.

Japonska uvaža latinico.

Japonsko naučno ministrstvo se je odločilo, da uvede v vsa šola latinico kot obvezno pisavo. Prosvetno ministrstvo je storilo ta sklep s privolitvijo celokupne vlade, na katero so pristopili merodajni krogi, ki so odločno za odpravo nerodne in težavne japonske pisave. Vlada opravičujoče vpeljava latinico s povdankom, da je Japonska velesila in kot taka mora postati znana z drugimi velesilami tudi kar se tiče po celem svetu priznane pisave.

jega rojstva zna: Trglavčnik Franc, vpokojeni državni cestar in posestnik na Zgornji Polskavi. Rojen 2. bil leta 1942 v Framu. Jubilant je še dobro ohranjen in čvrst. Čita še vedno brez oči! »Slovenskega gospodarja«, ki že dolga leta prihaja v njegovo hišo. Dobro mu starčku iskreno čestitamo!

Poljčane. Lepe so naše Poljčane. Toda še lepša je bila v nedeljo dne 13. t. m. Lušečka vas pri Poljčanah, ko je naša Tončka dobila ženina in moža. Ta dan sta bila namreč poročena v naši župni cerkvi g. Nace Pihler iz Volovljeka pri Ptujju in Tončka Čoki iz Lušečke vasi pri Poljčanah. Oba sta znana kot pridna in delavna člana naših prosvetnih organizacij. Nevesta je poleg predsednice dekliškega krožka bila tudi prednica Marijine družbe. In kako ganljivo slovo so ji članice pripravile! Saj ni ostalo nobeno oko navzočih suho. Priči pri poroki sta bila g. Rober, gostilničar in posestnik v Lušečki vasi, in g. dr. Pihler, zdravnik iz Maribora. Poročal je č. g. France Modrinjak, kaplan v Pišecah pri Brežicah. Nevesta pa je tudi znana bralcem »Našega doma«, zlasti ugankarjem, pod imenom Tončka iz Poljčan. Saj se je na vseh poljih prosvete udejstvovala. Na njeni gostiji se je tudi nabralo za mariborsko bogoslovje 135 D. Bilo srečno.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V Zamarkovi je umrl priden in povsod priljubljen mladenič Jožef Schönwetter v 24. letu svoje starosti. Pred letom je odslužil svoj kaderski rok pri konjenici v Slaveniji. S kaljo boleznijo se je vrnil na dom k svojim ljubim starišem ter je vidno pešal, tako da ga je bolezen pred 4 meseci vrgla na bolniško posteljo, katere do svoje smrti ni več zapustil. Prenašal je vse muke in trpljenje vdan v božjo voljo. Rajni je vedno bil vesel in je rad prepeval, tudi še na bolniški postelji je »svojima sesticama, ki sta mu požrtvovalno stregli in bili noč in dan ob njegovi postelji, zapel kako kratko pismo, najrajši to: »Ko meni zares bo zvonilo, še tebi oko bo rosilo, umrlo bo meni srce, umrle bodo nade sladke.« Bog daj, da bi sedaj s svojim lepim glasom prepeval med angelci v nebesih! Pogreb rajnega Pepeka se je vršil v nedeljo dne 13. t. m. popoldne ob obilni udeležbi občinstva, posebno mladine, ki je z venci in šopki okrasila njegovo krsto in njegov sveži grob. On pa jim je iz groba klical v slovo: Glej mladina! Truplo moje mlado pa bo strohnelo, vedi, da tudi tvoje bode odcvetelo. Kako je bil rajni priljubljen, so pokazale solze, ki so močile njegov prezgodnji grob. Počivaj mirno, dragi Pepek, ki si se tako zgodaj ločil od svojih za teboj žalujočih staršev, bratov in sester, ki te ne bodo nikdar pozabili. Na sedmini so gostje darovali za novo knez. semenišče 125 Din, katera svota se je oddala v Cirilovi tiskarni.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Tužno in žalostno so zveneli andraževski zvonovi in njih glas je šel tja v Smolinsko vas do hiše žalosti, kjer je ležalo na mrtvaškem odru mrtvo truplo pridnega mladeniča Feliksa Zorkota. Nikdo skoraj ni verjel, da je kruta smrt pretrgala nit življenja že tretjemu bratu. Pa žal je bilo res. Umrl je v soboto dne 12. t. m., previden s sv. zakramenti za umirajočega. Postal je žrtev jetike. Svojo mučeniško bolezen je boguudano prenašal, zato je bila njegova smrt lahka. Ko je ležal pokojni Feliks na mrtvaškem odru, so ga prišli kropiti od blizu in daleč njegovi prijatelji in drugi znanci. Pogreb, ki ga je vodil domači vlč. g. župnik, je bil žalosten in turoben. Pretresljivo je bilo gledati žalujoče stariše, ko so stali ob od-

prtem grobu tretjega sina, ki bi bil njim opora na stara leta. Pa ljubi Bog je storil drugače! Dragi Feliks! Zapustil si nas in svoje ljube stariše v cvetu mladosti, star komaj 17 let. Počivajte mirno, vi trije bratje drug ob drugem v hladni zemlji in prosite za nas, ki gremo vašo pot. Žalujočim starišem naše iskreno sožalje! — Letošnje leto je bilo pri nas hvalabogu še precej rodovitno. Najbolj je Bog blagoslovil naše sadonosnike, ki so našemu kmetu pripomogli, da je marsikatera svota zletela v že skrajno oslabele denarnice. Tudi vinogradi so dobro obrodili. Pa kaj pomagajo polne kleti vina, ko pa kupcev ni! Upajmo na boljše čase, morda pa le še pridejo za nami. Edino, za kar se imamo zahvaliti Bogu, je to, da nas niso obiskale večje vremenske neizgode.

Ptuj. Preteklo nedeljo sta bila v tukajšnji cerkvi sv. Petra in Pavla poročena dva nemorna delavca naših katoliških organizacij g. Franc Ficijan in Marija Pihler. Na Pihlerjevem domu se je vršila nato skupna svatba z drugima novoporočencema in sicer g. Ignacijem Pihlerjem in gđc. Antonije Čokel, ki sta bila teden dni prej pri poroki v Poljčanah. Pri obeh porokah je pričeval brat Marije in Ignacija Pihlerja g. dr. Janko Pihler, zdravnik iz Maribora. Razni govorniki pri sprevedu kakor tudi na domu so povdarjali, kako zelo požrtvovalni so bili ti novoporočenci v naših katoliških društvih. Tudi »Slovenski gospodar« jima čestita in želi, da bi bili še v bodoče tako vneti za našo sveto stvar!

Šmarje pri Jelšah. Kar dolg čas nam potane, če moramo v eni ali drugi številki našega »Slovenskega gospodarja« pogrešati kak dopis iz našega kraja. Zgodi se zmeraj kaj novega in nas vselej veseli, če potem to v listu beremo. Pogosto pa ni najti človeka, ki bi se pobrigal za take novice in jih uredništvu naznanil. Bo treba podregati! Za danes poročam žalostno vest, da je po dolgem bolehanju umrla mlada gospodinja na Koretnem št. 2, Marija Vrbek, stara še le 39 let. Kdo je ni poznal, vrle krščanske žene iz prvih klopi pri velikem oltarju, ki je tako rada pristopala k mizi Gospodovi, in kateri siromak domače župnije ne bo pogrešal nje, ki je imela za nje vedno odprte roke in dobro srce! Usmilijo se nam peteri lepo vzrejeni otroci, ki so zgubili ljubljeno mamico, in žalujeemo s potrftim možem, ki bo moral zdaj sam nositi težko breme vzgoje otrok in skrb za obširno gospodarstvo. Na drugo novembarsko nedeljo smo jo v velikem številu spremili k večnemu počitku. Bog ji daj raj!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Okoli 70letni hlapec Mihael Adam, uslužben že okoli 30 let pri Stojnškovi rodbini v Cerovcu, je dne 13. t. m. napajal pri vodnjaku živino. Živina se je zhotla in ker je bil vodnjak slabo ograjen, je govedo vrglo hlapca v vodnjak. Na uboge hlapca je pa še razgrajena živina vrgla v vodnjak eno živinčce. Hlapca so potegnili mrtvega iz vodnjaka. Dragi Miha, kljub svoji visoki starosti si bil vedno delaven in skrben hlapec svojemu gospodarju. Daj Bog pokoj tvoji duši!

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobotosti, tesnobe, imamo v naravnem »Franc Josefov« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franc Josefov« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franc Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

Bizeljsko. Na pobudo tukajšnjega župnika Brvar Ignacija so zbrali bizeljski župljani, sočustvujoč z brezposelnimi rudarji in njih nepreskrbljenimi družinami v Trbovljah, 58 velikih vreč živeža: fižola, koruze, krompirja in repe, in poslali ta živež prehranjevalnemu odboru občine Trbovlje. Tako so Bizeljani na plemenit način pokazali svojo hvaležnost do Boga za še precej dobro letino. Vsa čast radodarnim Bizeljancem in iskrena hvala! — Vinška kupčija se le počasi razvija. Doslej prodano vino je doseglo po kakovosti ceno od 2 do 4 Din liter. V splošnem se pričakuje, da se bo letos gibala cena med 3 do 4 Din za liter. S tem bi bili za silo pokriti pridelovalni stroški. O kakem plačilu vinogradnikovega dela pa pri teh cenah ni govora. Letošnja kapljica je dobra, ker ni bilo tu nikake toče, a poletje izredno vroče. Kupci, na Bizeljsko po dobro kapljico!

Pišec. V kratkem nas zapusti gđc. Julka Hladnik, učiteljica na osnovni šoli v Globokem. Kolo sreče se ji je obrnilo in je z 21. t. m. nastavljena v Brežicah in dodeljena za poučevanje na meščanski šoli. Kljub temu, da jo homo tu zelo pogrešali, posebej se bodo od nje težko ločili njeni malčki, ji na novem službenem mestu želimo vso srečo, razumevanje pri otrocih, stariših in predpostavljanih ter obilo ljubezni pri vseh. Saj vsega tega zasluži vsak, ki hodi po stopinjah Njega, ki je rekel: Jaz sem pot, resnica in življenje. Ko gđc. Julki na pot na novo mesto želimo sto sreč in obilo blagoslovov, ji tudi kličemo: Ne pozabite, gospodična, na nas! Vsaj Vaše molitve naj ostanejo z nami in pri nas!

Celje. Franc Taškar, kleparski mojster v Celju, je izdelal bakreni kotel za kuhanje žganja in za varenje sodov z verigo v brzo-parilniku po najnovejšem sistemu. Ta brzo-parilnik je izvrsten in ga je priporočati vsakemu. Petkrat zvita kača iz bakra nudi prav izborno kuhanje. Cena je mala.

Vprašanja in odgovori.

L. M. v Šk. Koliko mora imeti kmet zemlje, da je veleposestnik? Ali je zloraba kaznjiva? — Dosedaj to še ni z zakonom določeno, pač pa pride to v zakon o zaščiti kmeta, kjer bo določeno, koliko zemlje mora imeti, da pride v območje zakona o zaščiti kmetov. Zlorabe v tem oziru ni, ker to ni nikak obvezen naslov: veleposestnik, pač pa se po krajevnih prilikah lahko vsak sam odlikuje in imenuje, če hoče.

Isti: Ali je dovoljeno kmetu živino kupiti in doma zaklati, meso doma in v sosednji vasi prodajati? — Kmet se ne sme pečati s klanjem živali kot obrtnik, ako te obrti nima. Dovoljeno pač je kmetu zaklati na domu živino, ki je njegova, brez ozira, kedar jo je kupil, ali če je doma vzrejena. Pri sosedu v isti vasi ali v drugi vasi pa se meso ne sme prodajati. Izjemo imajo špeharji v Mariboru.

I. Fr. v Sv. P. Kje se nahaja v Mariboru plesna šola? — Zato, da čitatelji vidijo, kako različna vprašanja prihajajo, ki se naših pravnih in gospodarskih nasvetov ne tičejo, objavljamo tudi to vprašanje in odgovorimo: Ples, ki bi sam na sebi ne bil grešen, že tudi iz zdravstvenih ozirov ni priporočanja vreden. Ples, kakor ga pa pleše današnji svet, pa je poživljenje. Zato vam seveda prav odločno odsvetujemo, da bi po Mariboru iskali plesna šola! Dobro knjigo, t. j. že, ne pa ples!

F. T. v B. Kako postanem detektiv? — Detektiv je tajni policaj, ki ne hodi v uniformi,